

*Hela Sverige
ska leva!*

Västmanlands Länsbygderåd

U-Svängen

Nr 2/2014 • Juli

Informationsblad från Länsbygderådet i Västmanland

Upplaga 250 ex

Glad sommar!

Tillskott i styrelsen... sid 2

Mobil samåkning... sid 4

Lokalt producerad mat... sid 5

Konst- och hantverkssafari i Kungsör... sid 6

Rapport från årsmöte.. sid 7

Regn och kyla –

men är det något att gnälla över? En påminnelse i all enkelhet: vi är faktiskt bosatta på norra halvklotets taiga, alltså det vida och oerhört omfattande skogsområdet som täcker klotet från ungefär vår breddgrad och upp mot nordpolen! Taigan ger oss skogar, vatten, stor variation på förekommande fåglar och däggdjur och den underbara och oförutsägbara växlingen mellan vinter/vår/sommar/höst. Tänk dig en blåskimrande vårväll med koltrastsång och späda löv, eller den första frostkällen på hösten med kristallklar luft och en himmel som ger kvällar med tillfälle till stjärnskådning! Detta är förutsättningarna för vårt liv här uppe i Skandinavien och du som läsare av U-Svängen hör säkert till dem som kan gå ut på gården och nosa på den klara luften också, ta en sväng i tystnaden och kanske höra en hostande älgdjur eller skällande räv. Detta, du kära läsare, är det vi ska vårda genom insatser för vår lokala och regionala miljö. Detta är så värdefullt, att en litet svalare sommar runt 20-gradersstrecket verkligen inte borde rubba våra cirklar!

När ljuset börjar avta, framemot höstdagjämningen, kommer många av oss förhoppningsvis att ses vid de möten som HSSL/Västmanland planerar för medlemsföreningarna och med inbjudningar också till ideella föreningar utanför de redan registrerade. Innan dess har vi haft ännu ett val av representanter för oss medborgare, som ska få förtroendet att sköta de politiska besluten som gör livet gott för alla. "De nya" kommer att behöva kontakter med alla samhällsskikt för att skapa sig en plattform för sitt arbete – det gäller för människorna utanför tätorterna att få fram budskapet om sina villkor och önskan för överlevnad, alltså för alla västmanlänningar i alla de tio kommunerna i länet. Nu bygger vi en bastant grund för samverkan inför höstens vardag, alltså vi bjuder till möte och alla deltar...

Nästa nummer av U-Svängen kommer i slutet av augusti/början av september. Innan dess hoppas jag att du läser det du just håller i och förbereder dig för en engagerad höst!

Ing-Britt Klang, red U-Svängen

Sommar, semester och sommarlov

Visst smakat de orden underbart. Efter att vi under våren haft en febril verksamhet med årsmöten, landsbygdsriksdag möten och utbildningar så laddar vi nu batterierna inför hösten och dess verksamhet.

Att uppdatera våra medlemsregister tar just nu mycket tid och energi då vi i många fall har fel adresser samt namn på mottagaren av våra utskick. Det gör att vår information många gånger inte kommer fram till rätt mottagare. Snälla hjälp oss att så fort adresser ändras eller ni byter kontaktperson

så kontakta oss per mail. På baksidan av U-svängen finns all kontaktinformation.

Till hösten och våren kommer vi att kontakta de föreningar som inte är medlemmar för att planera in ett besök där vi informerar om HSSL Länsbygderådet i Västmanland.

Med önskan om en härlig sommar.

*Helen Fahlin
Ordförande*

Tillskott i styrelsen för Hela Sverige ska leva/Västmanland

REGINA DA RE

Foto: IB Klang, U-Svängen

Regina vid sommartid

För att kunna hålla kontakterna med folk i närområdet behöver man vara bosatt där. Detta gäller i synnerhet de flitiga medlemmarna i styrelser för ideella föreningar av olika slag. När så styrelsen för HSSL/Västmanland behöver förstärkning, då blir det jobbigt för alla som tillfrågas: alla har minst ett ideellt uppdrag för mycket redan, krävande yrkesarbete, hus, snoriga barnbarn hela tiden osv osv.

MEN! Nu har vi i styrelsen fått hjälp att hitta en person, som kan tänka sig att efter viss inskolning stiga på arbetsloket och delta i styrelsearbetet för HSSL/Västmanland. Vi är förhindrade av föreningsregler att idag göra den här personen till medlem i styrelsen med beslutsrätt, så här mellan årsmötena. Däremot kan vi låta personen lära känna oss och vad vi vill göra med HSSL och få något tillbaka av erfarenhet och kunskap genom att adjungera henne till styrelsen.

Javisst, det är en hon, och hon heter Regina. Hon bor och arbetar i Hallstahammar, därför är hon av så stort intresse för oss, som tidigare

saknat en styrelsemedlem från nedre Kolbäcksdalen. Hon har många yrkeserfarenheter att använda: arbete inom industrin, som sjuk- och äldreomsorg och på flera andra områden. Studier i datakunskap och ekonomi samt språk m m genomfördes som vuxen för att skapa bättre bakgrund till att söka arbete, när de tidigare årens tjänster hade skadat muskler och leder och tvingade henne in på nya områden. Utöver yrkesarbete har hon förstås under åren tagit hand om hus och hem med två barn och numera också barnbarn. Sedan hon blivit änka, bor och sköter hon sitt egnahem ensam. Hon talar också med värme om de traumatiserade flyktingbarn hon engagerat sig i, att se deras ögon få tillbaka sitt ljus och följa dem vidare i åren.

Idag arbetar Regina som kanslist för Skantzén-området och Svedvi-Berg Hembygdsförening. En alldeles utmärkt bakgrund för medverkan i HSSL/Västmanlands styrelse! De befintliga medlemmarna i styrelsen gläder sig och håller nu tummarna för att Regina skall känna sig välkommen och bli intresserad av att delta "på riktigt"!

Hela Sverige ska leva/ Västmanland

är en ideell förening. Rådet ska vara länken mellan centrala, regionala, kommunala och lokala aktörer. På så vis kan den lokala utvecklingen främjas.

Vill du eller dina kontakter läsa U-Svängen på nätet, gå till:

www.helasverige.se

och klicka på "Välj länsbygderåd" för att se Västmanland.

I **köket** har man installerat en diskmaskin. Belysningen har förbättrats i form av ny allmänbelysning i taket och bänkbelysningar har monterats under skåpen. De tidigare låga arbetsbänkarna har höjts och en serveringsvagn har anskaffats. I övrigt har köket målats, kaklingen har kompletterats, och lite vägghyllor för förvaring har monterats. Sedan tidigare är ett nytt laminatgolv inlagt. Med de åtgärder som nu gjorts har man fått ett mer lättarbetat och lättstädad kök.

Ute i den **stora samlingsalen** har väggarna målats och nya gardiner har kommit på plats. Även där finns sedan tidigare ett nytt laminatgolv. Här finns plats för 40 personer.

UPPRUSTNING AV **Västansjö skola**

/Lars Sandstedt skrev

Vretarne Byalag äger och brukar sin egen möteslokal Västansjö Skola. Lokalen används relativt flitigt av föreningens medlemmar. Den hyrs även ut för diverse olika sammankomster och aktiviteter

Under våren har några av medlemmarna i Vretarne Byalag jobbat med att snygga till och förbättra inne i Skolan.

Vad som nu återstår att göra under våren är att trappen, som håller på att rasa ihop, måste renoveras. Samtidigt ska en handikappramp monteras, förutsatt att föreningen får de bidrag som söks.

Vi som gjorde jobbet var: Christer Wirsén, Rune Grahn, Gunnar Wrangsjö, och Lars Sandstedt

I det rum som numera går under benämningen "**Biblioteket**" har både tak och väggar målats i samma stil som det stora rummet. En ny bokhylla har monterats och den gamla orgeln har burits bort. Detta har resulterat i ett mycket rymligare rum och en bättre samhörighet med det stora rummet.

Biblioteket innan rusten

Fyra medlemmar i styrelsen för HSSL/Västmanlands länsbygderåd deltog i Landsbygdsriksdagen, som arrangerades i Sandviken denna gång. Bland de olika grupparbetena, open space-aktiviteten, föreläsningarna och annat, fångade våra representanter upp en idé om Mobil Samåkning på landsbygden.

Idén har redan satts i arbete, med början i byn Tolgi i Småland. Det handlar om att förankra tanken hos alla grannar och blivande användare, så att det blir naturligt att planera sitt bilåkande. De flesta tycker att det mest naturliga är att åka ensam i sin egen bil. Men med hjälp av mobiltelefon och datorer kan man lätt lära sig att boka och att samordna sina bilresor med t ex den befintliga kollektivtrafiken.

Det visar sig också, att samåkningen skapar nya och tätare kontakter mellan bygdens innevånare. Den gemensamma tiden används ofta till att kläcka idéer och skapa

nät för att hjälpas åt. Det finns också redan ett betalssystem, där de åkta resorna kvittas mot de körda på en kvartalsfaktura – det är bara vinster för alla i det genomförda systemet, som redan fått pris som årets landsbygdsinnovation.

Ta kontakt med:

Maja Söderberg, mobil 0735- 81 14 22

e-post: maja@mobilsamakning.se

Bo Palm, mobil 0703-69 41 20

e-post: palm@mobilsamakning.se

när du funderat färdigt och insett hur fruktansvärt bra och resursbesparande det här

MOBIL SAMÅKNING

– uppfångad idé på Landsbygdsriksdagen

systemet är. De båda kontakterna har arbetat med systemet och kan hjälpa till med praktiska förslag för just din bygd!

Traditionell midsommarfest i Åvestbo

Midsommar firades med stång, lek och dans, glada barn och vuxna och allt det som hör till vid hembygdsgården i Åvestbo.

Som extra krydda hade föreningen fått uppdraget att vara officiell arrangör av midsommarfirandet på orten!

Njut av bilderna och låt gärna U-Svängen få bilder från din egen förenings midsommarfirande – vi vet att många håller på traditionerna och är övertygade om att det finns bilder att visa upp.

Hoppas din midsommarfest blev inledningen på en fin sommar med förening, barn och familj och din bostadsort i allmänhet!

Red. för U-Svängen

Stort engagemang för lokalt producerad mat till västmanlänningarna

Trogna läsare minns säkert U-Svängens rapporter om deltagarna i "Smaka på Västmanland", ett samarbete mellan lokala producenter och deras olika vägar till västmanländska matbord. Landshövdingen och Lantbruksministern har ordnat allmänna diskussionsdagar för att öka intresset bland både makthavare och konsumenter och fler och fler yngre lantbrukare visar intresse för lokal och ekologisk produktion av mat. U-Svängen har besökt ett av de företag som finns med i det angelägna och lokala arbetet för bra mat, nämligen **Carlströms Kött & Chark AB på Slakterigatan i Västerås**.

– Vi jobbar oavbrutet för att hitta nya leverantörer till butiken. Nu senast började vi ta leveranser av grisar från Svarthälls Säteri mellan Arboga och Kungö. Grisarna är uppfödda i närområdet och slaktas i Uppsala på vårt närmaste slakteri, innan vi styckar och säljer dem i butiken. Idag är detta den kortaste livsmedelskedjan man kan uppnå, berättar Rikard Söderström, chef för företaget.

– Vi har 13 anställda av styckare, charkuterister och butikspersonal, som tar hand om köttet för vidare förädling, fortsätter han. Det kommer inemot 5000 kunder per månad till butiken och det blir många frågor om tillredning till våra duktiga anställda. Oftast har frågorna anknytning till något aktuellt matprogram på TV!

Prisbelönade produkter

I butiken trängs inramade diplom på

väggarna. De är tecken på charkuteribransschens uppskattning av Carlströms produkter, särskilt för de korvar som görs här. Årliga tävlingar har satt Carlströms korvar på första plats sedan flera år och en nationell placering på andra eller tredje plats skäms inte heller för sig. Korvarna är naturligtvis sinsemellan olika, men det höga innehållet av kött och de få och ringa tillsatserna är genomgående.

En dalmas i förskingringen styckar grisen på nolltid.

Den långa glasdisken med mängder av styckningsbitar i butiken får dela plats med många sorters korv, men därtill lockas ögat av rökta och kokta produkter för pålägg eller kallskuret. Vilken lycka, att kunna välja kött och korv med hjälp av kunnig personal – och inte ett enda plasttråg fyllt med konserverande gas ses någonstans!

Lockande överflöd hos Carlströms.

– Vi försöker utveckla vårt sortiment med nya produkter och har gjort avtal med ett mindre kök för produktion av matlådor. Veckomatsedeln publiceras på

nätet och direkt på e-post hem till kunder som önskar det, tillsammans med speciella erbjudanden. Vi erbjuder också produkter från lokala producenter av såser och andra tillbehör till matbordet. Det gäller att samverka, säger Rikard Söderström.

Till historien måste också fogas, att Rikard Söderström är ett bra exempel på omställning till lokalt arbete och fullständigt ny bransch för verksamheten, lokalt boende på landsbygden och fullt beredd att kämpa för att få Carlströms Kött & Chark AB att överleva. Bra person att söka tips hos!

Rikard Söderström

Foto: HB Klang, U-Svängen

Du som läst detta kanske arbetar med lokal produktion av mat, eller känner till någon i närheten som gör det. Varför inte prata om samarbete? Hör av dig till U-Svängens red. Vi känner många och kanske kan koppla ihop er!

Grattis!

Rolf Grahn på bilden har fått hedersutmärkelsen Årets Folkvid av Badelunda Hembygdsförening, Västerås. Den delas ut till personer som sprider information och kunskap om den historiska bygden runt Badelunda.

Motiveringen var:

"Badelunda Hembygdsförenings hedersutmärkelse Årets Folkvid 2013 tilldelas Rolf Grahn för många års hängiven kulturgärning, som starkt bidragit till att levandegöra Badelundas och Bjurhovdas betydelse ur ett historiskt perspektiv."

Grattis Rolf Grahn – hoppas din insats kan locka flera att fortsätta i dina spår i hela länet!

Visste du att...

Leader Norra Mäljarstranden gjort en ny folder som handlar om hur samarbete kan ge nya framtidsutsikter och att bredband via fiber är viktig för utvecklingen på landsbygden. Foldern berättar om några människor och företagare som vill leva och bo på landsbygden och deras problem med att använda Internet som tekniken ser ut idag.

Mats Thorburn gjorde foldern och Leader Norra Mäljarstranden har den.

Konst- och hantverkssafari i Kungsör

I början av maj visade Kungsör med omnejd en mängd konstnärer och hantverkare inom många olika områden upp sig i ett stort arrangemang. Kungsörssorten, Kungsörs konstförening och Hantverkare och utställare i Kungsör hade producerat en omfattande katalog med utmärkta kartor och listor över utställare, också med kontaktuppgifter. Vädret bidrog inte till trevnaden, vilket däremot alla utställare gjorde, både i sina verkstäder och med försäljning inne och ute.

Safarin inleddes lämpligen med ett besök i källaren på Kungsudden-byggnaden, där kungen bjöd in till besök. Här fanns utställande konstnärer representerade med exempel på sin konst och katalogen erbjöds för att det som fångade intresset

Försäljning av lokala produkter

Komplicerat hantverk med gott resultat – ett historiskt fordon har fått liv

skulle kunna besökas. Vid rundresan kunde speciella skyltar med zeboramönster i färg hjälpa besökarna till rätta – mycket praktiskt.

U-Svängen besökte några platser och kan rapportera om mängder av konstverk av alla de slag. Därtill erbjöds lokala hantverksprodukter och smaskiga godsaker, t ex lokal honung, för att inte tala om allt gott kaffe med hembakat! Några utställare led av den dåliga väderleken, som gav få besök, men på många ställen var trängsel och trivsel stor. Här visas endast bildbevis från ett par platser, men red. vill gärna framhålla hur välordnad safarin var och med vilken kvalitet de deltagande utställarna visade upp sig.

Gott betyg till Kungsörs arrangemang!

Fåglar, fåglar och några djur! 28 juni–20 juli

En utställning av fågelmålarna Peter Nilsson från Öland, Lotta Holmgren från Lycksele. Fågelfotograf Zsombor Károlyi och glaskonstnär Rolf Sinnemark från Gotland.

Öppet fredagar, lördagar och söndagar kl 13–17

Vi öppnar gärna annan tid

- ring: 070-665 4543

Kaffeservering

Välkommen!

Akvarell av Peter Nilsson

"Snorkråka" av Lotta Holmgren

HSSL/VÄSTMANLANDS LÄNSBYGDERÅD HAR HÅLLIT

ÅRSMÖTE

Foto: Tommy Stahre

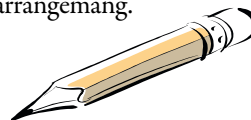
Årsmöte anordnades av Länsbygderådet på Virsbo Brukshotell detta år. En glädjande ökning av deltagande från medlemsföreningarna kunde noteras, när ordförande Helen Fahlin öppnade mötet med några välkomnande ord. Mötet avslöpte enligt den godkända dagordningen och styrelsen fick deltagarnas eniga beslut om handlingsfrihet efter årsrapport och ekonomisk redovisning. Dessutom valdes de avgående deltagarna i styrelsen om för ytterligare två år och ordföranden för ett år.

En god och närande måltid serverades i restaurangen på Brukshotellet och gav tillfälle att knyta nya kontakter och föra trevliga samtal. Därefter återsamlades alla i sammanträdeslokalen för att lyssna på Anders Johansson, COOMPANION Örebro, som talade

om det nya begreppet "Social Ekonomi". Anders visade med projiceringar och kommentarer, att effekterna på det sociala planet nu måste tas med på allvar vid planering av framtid och ekonomiska satsningar, något som har befunnit sig i bakvattnet under en period. Ett intressant och tankeväckande ämne!

Som närvarande vid mötet vill red. för U-Svängen gärna uttrycka sin uppskattning av att flera föreningar kommit till mötet, vilket skapade en livlig stämning och gav hopp om att styrelsen i Västmanland för HSSL kan se fram emot god respons från länet för kommande arrangemang.

Red.

Till minne av slaget vid Herrevadsbro i Kolbäck 1251

Årsdagar av krig och slag är tveksamma anledningar till firande. Dock kom något gott ur slaget vid Herrevadsbro i Kolbäck, eftersom Birger Jarl där besegrade en armé av upprorsmän – svenska stormän och utländska intressenter – och därmed gav sin son och kung Valdemar Birgersson möjligheter till att i någorlunda lugn och ro under många år bygga upp Sverige.

Kolbäck's Hembygdsförening har under många år strävat för att skapa ett minnesmärke vid platsen för slaget, men inte lyckats förrän i maj detta år. Då invigde Landshövdingen och Hallstahammars kommunalråd det minnesmärke som föreställer en bro, på marken intill Kolbäckån. Här finns infor-

mationstavlor om slaget samt den moderna anpassningen QR-kod, som låter innehavare av en smart phone skanna in mera information från en hemsida (herrevadsbro.se).

Många har kämpat för att genomföra projektet och förutom Kolbäck's hembygdsförening deltog Västmanlands läns museum, Hallstahammars kommun och Kolbäck's Gästgivaregård, vilket senare är beläget nära platsen för minnesmärket. En del av kostnaderna har täckts med EU-medel.

Länsbygderådets styrelse 2014

Ordförande
Helen Fahlin
Korsbacksvägen 17
737 91 Fagersta
070-576 49 60
helen.fahlin@helasverige.se

Ann-Marie Karlberg
Barkarövägen 14
736 93 Kungsör
0221-301 22, 072-510 45 25
ann-marie.karlberg@hotmail.com

Kassör
Nils-Gunnar Nilsson
Rikshusvägen 1 A
722 33 Västerås
021-604 58, 073-638 10 78
nigun44@gmail.com

Marlene Carlsson
Släntvägen 3 A
739 30 Skinnskatteberg
arb. 0222-450 34, 073-770 68 44
marlene.carlsson@skinnskatteberg.se

Sekreterare
Ing-Britt Klang
Åsgatan 4B
724 63 Västerås
021-41 67 70, 073-999 33 69
ingbrittolasse@bredband2.com

Per-Olof Graaf
Lingongatan 12
733 37 Sala
0224-261 70, 070-268 22 92
p.graaf@telia.com

Inge Larsson
Kvarnäingsvägen 10
730 61 Virsbo
0223-344 20, 070-665 45 43
virsboinge@telia.com

Ansvarig utgivare av U-Svängen: Länsbygderådets ordförande Helen Fahlin.

Skickas till länets ca 110 lokala utvecklingsgrupper, kommunala tjänstemän, turistbyråer, organisationer som Coompanion, LRF, ALMI med flera samt myndigheter som Länsstyrelsen och Landstinget.

Hör av Dig!

Utnyttja möjligheten att berätta om din förening!
Vad jobbar ni med? Hur kom ni igång? Planer?
"Ingen kan skriva" säger ni — bara ring eller maila
till Ing-Britt Klang, så får ni hjälp med att berätta!
Alla kontaktmöjligheter vid Ing-Britts bild här
ovanför!

Du kan kontakta vem du vill bland
styrelsens medlemmar – adresser
här ovan.
Välkommen att höra av dig!

Postadress:
**Hela Sverige ska leva/
Länsbygderådet i Västmanland**
c/o Ing-Britt Klang
Åsgatan 4B
724 63 Västerås